

ANABİLİM EĞİTİM KURUMLARI

OKULA
MERHABA

OKULA MERHABA

Okul, çocuğun yaşamındaki ilk toplumsal kurumdur, bireye yaşamında gerekli olacak değerleri ve bilgileri verirken topluma uyum sağlaması için gerekli sosyalleşme becerilerini de kazandırmaktadır. Okul dönemi çocuk için yepyeni bir yaşama başlamak demektir artık daha farklı tavırlar geliştirmeye geresinim duymaya başlayacaktır.

Tatil döneminin bitişiyile öğrenciler bu dönemde de her dönemde olduğu gibi kendilerini tekrar etme dönemine girerler. Çünkü insan bildiğini tekrar ile koşulludur. Bir önceki dönemde de ayrılık ve okula gelme sorunu yaşayan öğrenciler, bu sorunu yine yaşarlar ancak bu süre ilk döneme göre daha kısa olacaktır çünkü beden ve ruh, hafızasında bunun çözümünü de barındırmaktadır. Gerçekte çocuklar çok dinamik varlıklardır, onlar biz yetişkinlerden çok daha kolay yeni durumlara uyum sağlayabilmektedirler. Biz yetişkinler daha evhamlı olabilir, daha çok panik yaşayabiliriz. Korku ve kaygılarımızı da çocuklarımıza zaman zaman bulaştırabiliyoruz. Yani okula başlamak sadece çocuklarımız için değil, aileler için de önemlidir; hatta bizim kültürümüzde büyük anneler, büyük babalar bile bu telaşa katılabilmektedir. Oysa biliyoruz ki aileler huzurlu olur, okula güven duyar ve okulla iş birliği içinde olursa çocuklar da bu uyum sürecini sağlıklı ve keyifli bir şekilde geçirir. Yeni durumlara, yeni ortamlara uyum sağlamak hangi yaşta ve ne kadar deneyimli olursak olalım pek çoğumuz için zor olabilir. Bu nedenle küçük yaşlarda geliştirdiğimiz sağlıklı uyum becerileri yaşamımız boyunca bize çok yardımcı olacaktır.

Çocuklar okula başladıkları andan itibaren ufukları gelişmeye başlar. Artık sonsuza kadar sürecek çok çeşitli etkilerle karşılaşırılar. Arkadaşları, öğretmenleri, dersleri, okuduğu kitaplar ve çevrelerindeki her şey onları etkiler. Anne-baba ile özdeşimin yanı sıra, öğretmenleri ve arkadaşları ile kurdukları özdeşimler de önem kazanır. Bütün bu çevresel uyarılar onların kişiliğinin şekillenmesinde çok önemli bir rol oynar. Okul hayatına başlarken de bazı güçlükler ile karşılaşılabilirler.

Birinci sınıflarımız için bu yıl ilk kez deneyimleyecekleri bir "uyum yılı" olacak. Bu nedenle çocukların kısa da olsa uyum için zamana ihtiyaç duyacaklarını göz önünde bulundurmak ve onlara biraz zaman tanımak gerekmektedir. Her çocuğun okulun ilk günü yaşadığı deneyim birbirinden farklıdır. Bazı öğrenciler okula kolaylıkla uyum sağlarken bazı öğrenciler için okula başlamak daha çok "aileden ayrılmak" anlamına gelmekte ve onlarda kaygı yaratabilmektedir. Özellikle birinci sınıf öğrencisinin okulun ilk günü yaşayabileceği en önemli kaygı; sürekli okulda kalacağı, eve dönmeyeceği ya da gününün tamamını okulda geçireceği ile ilgilidir. Siz velilerimizin de çocuğunuzu öğretmene teslim ettikten sonra onu merak etmeniz doğaldır.

Ancak bu meraktan dolayı "Acaba neler yapıyor?" diye bakmak istemeyiz, yaşadığınız endişenin ve heyecanın çocuğunuza yansımaya neden olur ve ona kaygılanmakta haklı olduğunu mesajını verir.

İkinci, üçüncü ve dördüncü sınıflarda da tatilin yarattığı rahatlıktan sonra programlı ve düzenli yaşamayı gerektiren okul günlerine uyum sağlamak, her zaman çok kolay olmayabilir. Her yeni eğitim yılı, çocuklar bir yaş daha büyüdüğü; edindiği bilgi ve becerileri, sergilediği gelişimsel özellikleri, beklentileri ve ihtiyaçları değiştiği için yeni bir adaptasyon sürecini de beraberinde getirir. Bu yaş gruplarında görülen ortak tepki ve davranışlar vardır. Peki, bu noktalarda onlara nasıl destek olabilirsiniz? İşte önerilerimiz:

Okula başlamak hem çocuk hem de aile için çok önemli bir adımdır. Okula başlamaya hazır bazı çocuklarda okulun ilk günlerinde okula gitmeyi reddetme, ağlama, ebeveynlerinden ayrılmak istememe gibi davranışlar görülebilir. Çünkü çocuk ilk kez girdiği yepyeni bir ortamda yeni insanlarla karşılaşmıştır, heyecanını ve kaygılarını doğal karşılamak gerekir. Çocuk için yepyeni bir çevre olan okulda, uyulması gereken kurallar, yeni arkadaşlar, öğretmenler ve yerine getirilmesi gereken sorumluluklar vardır. Bu süreç çocuğun okula uyumunu zorlaştırabilir.

Çocuğun okula uyumunu zorlaştıran nedenler:

- Anne babanın ve diğer aile bireylerinin okuldan ayrılma endişesini çocuğa yansıtması
- Aşırı korumacı anne-baba tutumları
- Alışma sürecinde evin okuldan cazip hale getirilmesi
- Ailenin vedalaşma süresini gereğinden uzun tutması
- Ailenin beklerken, çocukları yanlarına geldiğinde "Sıkıldın mı?", "Korkma!" gibi olumsuz ifadeler kullanması
- "Bugün kal yarın gelmezsin.", "Birazdan geleceğim." gibi yerine getirilmeyecek vaatlerde bulunmak
- "Okulda hep oyun oynayacaksın." gibi okulla ilgili yanlış bilgiler verme
- "Yemeğini yemezsen seni öğretmenine söyleyeceğim." gibi evde çocuğu öğretmeni ile tehdit etme
- "Ağlarsan seni burada bırakır giderim.", "Böyle davranırsan bu okulda kimse seni sevmez." gibi çocuğu olumsuz etkileyecek söylemlerde bulunma

Peki, ne yapabilirsiniz?

- Çocuğunuzun okuluna, öncelikle sizin güvenmeniz ve kararlı olmanız, çocuğa sergileyeceğiniz davranışlar açısından önemlidir.
- Okula gitmesinin çocuğunuza kazandıracaklarını mutlaka ona anlatın.
- Çocuğunuzun okula gitmek istememe nedenlerini mutlaka dinleyin.
- Çocuk hangi ebeveynden kolay ayrılıyorsa onunla birlikte okula gelmesini sağlayın.
- İletişimde kararlı olun.
- Ev içerisinde de düzen oluşturmaya gayret edin.
- Okul eşyalarını birlikte hazırlayın.
- Size ait bir eşyayı okula götürmesine izin verin(fotoğraf, toka vb.).
- Okulda yaptığı faaliyetlerden evde bir sergi oluşturun.
- Okul sonrasında çocuğunuzla aktif zaman geçirin.
- İlk günlerde sizlerle birlikte okulda olmak istediğinde, süreyi sınırlandırın ("10 dakika buradayım, sonra gitmek zorundayım." vb.) ve yanından kararlı bir şekilde ayrılın.
- Bütün bu bilgilerin ışığında çocuğunuzu olduğu gibi, kendisi olarak görmeyi öğrenin.
- Adaptasyon sürecinde okul aile iş birliği çok önemlidir. Aile ve okulun karşılıklı güven ve empati içinde olması gerekmektedir.